

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem v právní věci žalobkyně: **A. R.**, nar., bytem, zastoupená Mgr. Janem Maráškem, advokátem, se sídlem Všehrdova 525, Uherské Hradiště, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2015, sp. zn. SZ/1400/2014/4S-ZLK, č. j. MPSV-UM/1284/15/4S-ZLK, ve věci zvýšení příspěvku na péči,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 16. 2. 2015, sp. zn. SZ/1400/2014/4S-ZLK, č. j. MPSV-UM/1284/15/4S-ZLK, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Janu Maráškoví, advokátu, se sídlem Všehrdova 525, Uherské Hradiště **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobkyně v tomto řízení ve výši **7028 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí

Žalobou ze dne 7. 4. 2015 doručenou Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) dne 9. 4. 2015 žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/1284/15/4S-ZLK, sp. zn. SZ/1400/2014/4S-ZLK (dále jen „napadené

rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 6. 11. 2014, č. j. MPSV-UM/1284/15/4S-ZLK (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení přiznaného příspěvku na péči podaná dne 18. 6. 2014 a bylo rozhodnuto o tom, že bude dále poskytován příspěvek na péči v původní výši 800 Kč.

Prvostupňové rozhodnutí bylo založeno na posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Uherském Hradišti (dále jen „OSSZ“) ze dne 8. 9. 2014 a 9. 10. 2014, podle něhož byla žalobkyně shledána osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není žalobkyně schopna zvládat 3 nebo 4 základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Žalobkyně podle tohoto posudku nezvládá čtyři základní životní potřeby: tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.

V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí podané prostřednictvím své opatrovnice B. R. (matky) žalobkyně uvedla, že není schopna sama existovat, neboť matka se o ni musí starat jako o malé dítě, a to 24 hodin denně. Pokud má práci, tak ji musí brát s sebou, neboť vzhledem ke své neadaptabilitě nemůže být žalobkyně v denním stacionáři. Žalobkyně poukázala na znění § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. a uvedla, že posudkový lékař, který ji nikdy neviděl, nepostupoval správně při hodnocení dceřiných schopností zvládat základní životní potřeby. Z uvedených důvodů navrhla změnu prvostupňového rozhodnutí tak, aby byl žalobkyni přiznán IV. stupeň závislosti.

II. Napadené rozhodnutí

V napadeném rozhodnutí žalovaný vycházel z nového přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně, které podala Posudková komise MPSV, detašované pracoviště v Brně (dále jen „PK MPSV“) dne 3. 2. 2015. Podle tohoto posudku byly žalobkyně i její matka přítomny jednání PK MPSV a bylo provedeno vyšetření při jednání komise.

V posudkovém hodnocení je uvedeno, že jde o posuzovanou s lehkou mentální retardací s poruchami chování vázanými na domácí prostředí. PK MPSV poukázala i na psychologické vyšetření PhDr. Ch. ze dne 3. 7. 2014, které posudkově nehodnotila, neboť hodnocení tíže mentálního postižení se vymyká z hodnocení tíže mentálního postižení při vyšetření provedených před tímto vyšetřením, a to včetně znaleckého posudku MUDr. K. vypracovaného pro účely omezení způsobilosti žalobkyně. Posuzovaná je podle názoru PK MPSV v přirozeném sociálním prostředí orientovaná, přičemž odkázala na propouštěcí zprávy z hospitalizace v psychiatrické nemocnici Kroměříž z července 2013 a ze dne 28. 3. 2013 a ze dne 16. 8. 2013. PK MPSV dále konstatovala, že u posuzované není přítomno postižení funkce končetin, na končetinách není přítomno těžké omezení hybnosti kloubů ani těžké parteické postižení či plegie, posuzovaná chodí bez opěrných pomůcek, není dokumentováno ani těžké postižení zraku či sluchu. Posuzovaná trpí dalšími zdravotními postiženími, která nezpůsobují těžkou poruchu funkčních schopností, která by měla dopad na schopnost zvládání základních životních potřeb. Podle názoru PK MPSV není medicínský důvod, proč by nemohla být žalobkyně schopna zvládat ostatní základní životní potřeby. Funkční schopnosti dané zdravotním stavem se hodnotí ve vztahu k přirozenému sociálnímu prostředí s využíváním zachovaných zdravotních potenciálů a s využíváním běžně dostupných pomůcek, vybavení domácnosti, veřejných prostor, zdravotnických prostředků, facilitátorů, náhradních způsobů. Od předchozího posouzení zdravotního stavu posuzované pro účely příspěvku na péči posudkovou komisí v červenci 2013, kdy posudková komise potvrdila

závěry lékaře OSSZ (snížení příspěvku na péči ze II. stupně na I. stupeň), nedošlo ve zdravotním stavu posuzované k žádné podstatné změně.

K námitkám matky žalobkyně PK MPSV uvedla, že má za to, že nejméně při posouzení zdravotního stavu pro účely příspěvku na péči lékařem OSSZ v listopadu roku 2009, kdy byla posuzovaná jako osoba nad 18 let věku uznána závislou ve IV. stupni závislosti, došlo k posudkovému nadhodnocení, které pravděpodobně vzniklo mechanickým opsáním neovládaných úkonů ze sociálního šetření, aniž by u posuzované bylo prokázáno závažné pohybové, smyslové či těžké mentální postižení, které by mohlo být medicínským korelátem k uznání některých z nich za neovládané. K námitkám týkajícím se tvrzeného neovládání 6 základních životních potřeb (mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, výkon fyziologické potřeby) PK MPSV uvedla, že neshledala medicínský podklad, proč by posuzovaná neměla tyto potřeby zvládat, což odůvodnila absencí poruch jednotlivých tělních systémů vztahujících se k jednotlivým základním životním potřebám. PK MPSV dospěla k posudkovému závěru, že posuzovaná se považuje podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni závislosti, tzn. lehká závislost, přičemž k datu jednání PK MPSV měly rozsah a tíže poruchy funkčních schopností vliv na schopnost zvládání základních životních potřeb v oblasti péče o zdraví, osobních aktivit a péče o domácnost (tzn. tři základních životních potřeb), ostatní byly hodnoceny jako zvládané.

Žalovaný dal příležitost žalobkyni vyjádřit se k podkladům, které žalobkyně prostřednictvím své zástupkyně využila, nicméně nenavrhla žádné nové lékařské zprávy ani důkazy, a tak bylo dokazování ve věci ukončeno. Podle názoru žalovaného se PK MPSV vyjádřila dostatečně ke všem námitkám žalobkyně, provedla vlastní vyšetření a objasnila, proč posudkově nehodnotila psychologické vyšetření PhDr. Ch. Žalovaný posudek PK MPSV vyhodnotil jako vnitřně bezrozporný a srozumitelný, objektivní a přesvědčivý. Dále uvedl, že pro stanovení schopnosti zvládat základní životní potřeby není možno vycházet z volné úvahy správního orgánu, ale je nutno reflektovat posudková kritéria obsažená v příloze č. 1 cit. vyhlášky a § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách. Na základě závěrů PK MPSV nebylo možno napadené rozhodnutí změnit a přiznat žalobkyni IV. stupeň závislosti, jak zmocněná zástupkyně ve svém odvolání požadovala. K uznání dalších základních životních potřeb PK MPSV neshledala odpovídající medicínský korelát charakteru těžké poruchy nebo úplné funkční ztráty. Z uvedeného důvodu jí v souladu s ustanovením § 11 odst. 2 zákona o sociálních službách náleží dále příspěvek na péči ve výši pouze 800 Kč.

III. Žaloba

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně především uvedla, že považuje napadené rozhodnutí za nesprávné z následujících důvodů. Posudkový lékař i PK MPSV učinili své závěry, aniž by podrobněji zkoumali zdravotní a psychický stav mé dcery a vzali v úvahu všechna vyšetření, zejm. sociální šetření ze dne 7. 7. 2014 a všechny závěry Diagnostického vyšetření v Černovicích, vyšetření PhDr. Ch. i zprávy MUDr. P. a MUDr. K. U žalobkyně není primárně psychiatrické onemocnění omezující zvládání životních funkcí. Do léčebny je umisťována častěji zejména proto, aby si od ní matka aspoň na chvíli odpočinula a psychicky se dostala do lepšího stavu. Pokud by žalobkyně byla schopna zvládat téměř všechny životní potřeby, nebyla by v léčebně umisťována do uzavřeného oddělení bez možnosti samostatných vycházek mimo areál.

Dále žalobkyně namítla i porušení procesních práv, kdy chtěla po prostudování posudku PK MPSV ze dne 3. 2. 2015 požádat o vypracování nového nezávislého psychologického posudku, ale přestože se měla možnost vyjádřit do pěti pracovních dnů, bylo jí pátý den po nahlédnutí a vydání tohoto posudku do telefonu řečeno, že už je pozdě a rozhodnutí je vydáno.

Žalobkyně odkázala na ustanovení § 1 odst. 4 a § 2 odst. 1 cit. vyhlášky a uvedla, že posudkoví lékaři hodnotili pouze část předložené zdravotnické dokumentace. Matka nehodlá dceru umístit do domova se zvláštním režimem, neboť by tam velmi trpěla odloučením od její osoby. Je schopna se o dceru starat, ale potřebovala by mít podmínky pro tuto péči, např. získat pomoc osobního asistenta alespoň na několik hodin denně. Do jiného zařízení žalobkyni nechtějí přijmout, popř. tam odmítne setrvat. Posudkoví lékaři nehodnotili také kombinaci mentálního a psychického stavu, která má velký vliv na zvládání životních potřeb, jako jsou cestování veřejnou dopravou, vyřizování na úřadech, u lékaře apod. Žalobkyně podle zdravotnické dokumentace prokazatelně trpí lehkou až středně těžkou mentální retardací, ADHD, nekorigovatelnou poruchou chování se smíšeným obrazem panické poruchy s příměsí symptomů paranoidní poruchy při nezralé osobnosti. Dále žalobkyně předeštlá argumentaci k jednotlivým základním životním potřebám, které není schopna zvládat (neschopnost cestovat veřejnou hromadnou dopravou, orientace v institucích, porozumění psanému slovu, výběr vhodné potravy, výběr obuvi a oblečení, umytí vlasů a celková hygiena, používání hygienických potřeb po výkonu fyziologické potřeby, jakož i po mensesu.

Konečně žalobkyně namítla, že posudkový lékař nevzal v úvahu sociální šetření ze dne 7. 7. 2014, které bylo provedeno v přirozeném sociálním prostředí a z něhož vyplývá, že žalobkyně není schopna samostatně zvládat téměř žádnou základní životní potřebu a nevzal ani v úvahu tu skutečnost, že se oproti stavu v roce 2009, kdy jí byl přiznán příspěvek na péči v plné výši, se její mentální a psychický stav prakticky nezměnil.

IV. Vyjádření žalované a replika žalobkyně

K jednotlivým námitkám uvedeným v žalobě žalovaná podala následující vyjádření. Poukázal na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 12. 2011, sp. zn. 2 Ad 53/2011 s tím, že nezbytnost celodenní péče o osobu závislou na péči neznámá, že je třeba ji zařadit do IV. stupně závislosti. K významu sociálního šetření ze dne 7. 7. 2014 žalovaný uvedl, že vycházel z posudku PK MPSV ze dne 3. 2. 2015, jímž byl vázán, a nebyl kompetentní vyhodnotit zdravotní stav žalobkyně. PK MPSV se dále dostatečně zabývala sociálním šetřením ze dne 7. 7. 2014, jehož závěry byly zhodnoceny v kontextu zdravotnické dokumentace. PK MPSV zjistila stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, k čemuž využila veškerou podkladovou dokumentaci, přičemž žalobkyně nenavrhla žádné další důkazy, kterými by bylo možno shromážďené podklady doplnit.

K otázce hodnocení lékařských zpráv (psychologických posudků PhDr. Chrástkové, psychologky Mgr. K. a psychiatra MUDr. P.) žalovaný uvedl, že PK MPSV měla tyto lékařské zprávy k dispozici, prostudovala je a v posudkovém hodnocení popsala své závěry. Vyjádřila se i k tomu, proč nehodnotila psychologické vyšetření PhDr. Ch. ze dne 3. 7. 2014. K hodnocení kombinace mentálního a fyzického stavu, který má velký vliv na zvládání životních potřeb, žalovaný znovu odkázal na hodnocení v posudku PK MPSV, který podle jeho názoru zcela naplnil direktivy ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V replice podané k vyjádření žalovaného ze dne 28. 6. 2015 žalobkyně uvedla, že podle jejího názoru je rozhodující, zdali je žalobkyně v kombinaci s dalšími poruchami schopna zvládat základní životní potřeby. Žalobkyně odkázala na lékařské zprávy, které vypovídají o středně těžkém mentálním postižení žalobkyně. Mgr. K., která žalobkyni vyšetřovala měsíc před vyšetřením PhDr. Ch., sice určila u žalobkyně lehkou mentální retardaci, ale vzhledem k dalším psychickým poruchám a osobnosti konstatovala, že je nutno o dceru celodenně pečovat, protože je na úrovni velmi neklidného, labilního a závislého čtyřletého dítěte. Žalobkyně opět vyslovila nesouhlas s posudkem PK MPSV a uvedla, že nesouhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Rovněž tak požádala o ustanovení zástupce.

V. Průběh řízení ve věci

Krajský soud vyhověl návrhu na ustanovení zástupce a ustanovil advokáta JUDr. Ivana Dvořáčka, který však následně požádal ze zdravotních důvodů o zproštění zastupování, pročež krajský soud tomuto návrhu vyhověl a usnesením ze dne 14. 9. 2015 ustanovil žalobkyni zástupce Mgr. Jana Maráška, advokáta.

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde rovněž o žalobu přípustnou ve smyslu ust. § 65, § 68, a § 70 s. ř. s.

Ve věci nařídil krajský soud jednání, které se konalo dne 25. 7. 2016 bez účasti zástupce žalovaného, který se z jednání omluvil. V průběhu jednání žalobkyně prostřednictvím svého zástupce setrvala na podané žalobě a navrhla provedení dalších důkazů, konkrétně zejm. znaleckého posudku MUDr. Aleny P., soudní znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, ze dne 28. 6. 2016, který byl vypracován pro účely soudního řízení ve věci svéprávnosti žalobkyně probíhajícího u Okresního soudu v Uherském Hradišti pod sp. zn. P-243/2010, dále lékařskou zprávou z genetického vyšetření ze dne 24. 5. 2016 a konečně svědeckou výpovědí paní S. Krajský soud připustil provedení důkazu označeným znaleckým posudkem, jakož i lékařskou zprávou z genetického vyšetření, nicméně zamítl provedení výsledku označené osoby coby svědka. Označené důkazy provedl jako důkazy listinou, jejíž podstatné části označené žalobkyní byly soudem přečteny.

Z relevantních pasáží znaleckého posudku (část IV, odpovědi na otázky 3 – 10, 12 – 13, 17, 19 a 20 – 21) vyplývá, že žalobkyně má omezené ovládací schopnosti se sklonem k dysforickým rozladám a agresivním projevům, není schopna právně jednat ani nakládat s finančními prostředky (nepozná hodnotu peněz), ovlivněnou schopností se sama rozhodovat, není schopna pečovat o vlastní osobu ani rozhodovat o vlastní léčbě, není schopna jednat na úradech, uzavřít manželství a pečovat o dítě, není schopna se účastnit soudního řízení, neporozuměla by mu, pročež není nutno ani sdělovat rozhodnutí ve věci.

Z lékařské zprávy o ambulantním vyšetření ve Fakultní nemocnici Brno, odd. lékařské genetiky ze dne 24. 5. 2016 se podává, že cytogenetickým vyšetřením byl zjištěn ženský karyotyp s derivovaným chromozomem 13, přičemž původ strukturální aberace chromozomu 13 nebyl dosud určen. Po dokončení molekulární analýzy DNA – MLPA mikrodél. syndromů a celogenomové CGH bude výsledek sdělen.

Krajský soud další důkazy ve věci neprováděl a po slyšení závěrečného návrhu odročil jednání za účelem vyhlášení rozsudku, který již byl bez přítomnosti účastníků a veřejnosti vyhlášen postupem podle § 49 odst. 11 s.ř.s. na úřední desce soudu dne 27. 7. 2016.

VI. Posouzení věci krajským soudem

V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po řádném posouzení žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že žaloba **je důvodná**.

Ve správním spisu, který měl krajský soud k dispozici a z něhož při svém rozhodování vycházel, jsou vyjma lékařských zpráv založeny veškeré dokumenty, na něž se žalovaný ve svém rozhodnutí odkazuje. Z psychologického vyšetření PhDr. Ch., klinické psycholožky ze dne 3. 7. 2014 předloženého žalobkyní vyplývá, že hodnotila posuzovanou na hranici lehké mentální retardace až středně těžké mentální retardace, s deficitem v oblasti kognitivních schopností a volných vlastností, v popředí diagnostikovala sociální nesamostatnost. Ze záznamu o sociálním šetření ze dne 7. 7. 2014 vyplývá, že bylo provedeno pracovníky Úřadu práce - krajské pobočky ve Zlíně, přičemž po příchodu sociální pracovníce se žalobkyně zavřela do svého pokoje a odmítala za nimi přijít, neměla zájem se pohovoru účastnit. Proto byl pohovor veden s matkou. Ve správním spisu je založen i posudek PK MPSV ze dne 3. 2. 2015, který byl stěžejním podkladem pro napadené rozhodnutí.

Právní úprava poskytování příspěvku na péči je obsažena v zákoně o sociálních službách a prováděcí vyhlášce č. 505/2006 Sb. Aktuální právní úprava rozlišuje pro účely poskytování příspěvku na péči čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií je posuzování zvládání deseti základních životních potřeb vymezených ust. § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o následující potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Bližší vymezení těchto životních potřeb je obsaženo v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. Podle § 2a citované vyhlášky přitom platí, že k tomu, aby bylo možno učinit závěr o tom, že posuzovaná osoba je při zajištění některé z životních potřeb závislá na pomoci jiné osoby, postačí, pokud posuzovaná osoba nezvládá být jen jedinou z aktivit vyjmenovaných v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit.(viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, čj. 3 Ads 50/2013-32, přístupný na www.nssoud.cz)

Správní řízení ve věci přiznání příspěvku na péči se vyznačuje tím, že rozhodujícím důkazem je odborný posudek zdravotního stavu a závislosti žadatele na pomoci jiné osoby. Nejvyšší správní soud se již opakovaně zabýval povahou tohoto posudku, jakož i na něj kladenými požadavky, přičemž dospěl k závěru, že „se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezbavuje je to povinnosti hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti

a přesvědčivosti“ (viz např. rozsudek NSS ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, či rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz).

V daném případě učinil žalovaný závěr, že posudek PK MPSV ze dne 3. 2. 2015 splňoval požadavky úplnosti, přesvědčivosti a také podmínky ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Podle § 25 odst. 3 tohoto zákona platí, že *[p]ři posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.*“ Tento názor však krajský soud nesdílí. Aby totiž bylo možné posudek považovat za skutečně přesvědčivý, je třeba trvat na tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak těmi, které namítá žadatel o přiznání příspěvku na péči (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Ads 262/2015-34, dostupný na www.nssoud.cz).

Krajský soud se ve světle uplatněných žalobních námitek a zjištěného skutkového stavu, který se zakládá i na doplněném dokazování při jednání konaném dne 25. 7. 2016, neztotožňuje s tím, že posudek PK MPSV dostatečně přesvědčivě zdůvodnil, že žalobkyně je závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu citované právní úpravy pouze ve čtyřech základních životních potřebách: tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Proti tomuto závěru svědčí nejen závěry nálezů PhDr. Ch., ale zejména i relevantní pasáže znaleckého posudku z oboru psychiatrie podaného MUDr. Aleny P., soudní znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který byl vypracován pro účely soudního řízení ve věci svéprávnosti. Tyto závěry jednoznačně vypovídají o tom, že žalobkyně není ve většině ohledů schopna samostatné praktické existence v každodenním životě, resp. její schopnost zvládat základní životní potřeby je významně omezena ve většině typů každodenních aktivit jednotlivce. Krajský soud podotýká, že označený posudek byl vypracován nikoliv za účelem posouzení závislosti na péči pro účely posouzení nároku na příspěvek na péči, nýbrž za účelem posouzení svéprávnosti, a tedy z povahy věci jeho závěry nejsou s to nahradit odborné závěry posudkových lékařů. Nicméně jednoznačnost závěrů znalkyně vzhledem k jednotlivým kompetencím žalobkyně je podle krajského soudu natolik přesvědčivým zjištěním, že je třeba, aby se s ním PK MPSV vypořádala a zdůvodnila, proč nehodnotí zachované schopnosti žalobkyně obdobně jako soudní znalkyně pro účely řízení o omezení svéprávnosti. Navíc z názoru PK MPSV vyplývá, že zdravotní stav posuzované žalobkyně se od července 2013 v zásadě nezměnil, a proto mají závěry znaleckého posudku nepochybně relevanci i k hodnocení zdravotního stavu žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného.

Pokud se PK MPSV ve svém posudku odvolává na to, že žalobkyni byl v roce 2009 přiznán příspěvek na péči ve IV. stupni závislosti zřejmě na základě posudkového nadhodnocení vzniklého prostým přepisem závěrů sociálního šetření, nelze toto považovat za dostatečné zdůvodnění markantního rozdílu mezi tehdejší a současnou uznanou mírou závislosti žalobkyně na péči jiné osoby za situace, kdy nedošlo k prokazatelnému zlepšení zdravotního stavu či adaptaci žalobkyně na její zdravotní postižení. Aby dostatečně podložila své tvrzení o posudkovém omylu při posouzení v roce 2009, musela by PK MPSV předložit dostatečně přesvědčivou argumentaci opřenou o konkrétní závěry lékařských nálezů z inkriminovaného období, z nichž by mohl závěr o posudkovém omylu vyplývat. V tomto ohledu tedy není hodnocení PK MPSV ani přesvědčivé, ani přezkoumatelné, a žalovaný se dopustil procesního pochybení, pokud své hodnocení a závěry pro napadené rozhodnutí

založil na takto zjištěném skutkovém stavu věci. I kdyby bylo tvrzení PK MPSV správné a opodstatněné, není možno je založit na pouhém holém konstatování tohoto druhu.

Co se týká závěrů sociálního šetření ze dne 7. 7. 2014, krajský soud považuje z hlediska důkazního tento podklad za velmi nekvalitní, tedy s velmi nízkou výpovědní hodnotou o míře závislosti žalobkyně na péči jiné osoby. Co do svého obsahu totiž v podstatě mapuje pouze výpověď matky žalobkyně, tedy pečující osoby, přičemž samotná žalobkyně byla dle tohoto záznamu po většinu času zavřena ve svém pokoji. Krajský soud rozumí tomu, že vzhledem ke druhu psychického postižení žalobkyně může být obtížné se s ní o daném okruhu problémů dorozumět a shlédnout žalobkyni při jejích každodenních aktivitách v jejím přirozeném prostředí, nicméně pak nelze přikládat závěrům sociálního šetření téměř žádnou důkazní hodnotu pro následné hodnocení posudkovými lékaři. Podle názoru krajského soudu bylo povinností prvostupňového orgánu, resp. v odvolacím řízení žalovaného vyžádat si nové sociální šetření, které by bylo provedeno důkladněji a zprostředkovalo by poznatky o tom, jak žalobkyně reálně zvládá praktický život v domácnosti (stravování, oblékání či výkon fyziologické potřeby). V tomto ohledu je možno podpůrně odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.4.2013, čj. 6 Ads 17/2013-25, přístupný na www.nssoud.cz).

VII. Závěr a náklady řízení

S ohledem na shora uvedené nezbylo krajskému soudu než napadené rozhodnutí zrušit ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, ještě vyžaduje doplnění a odstranění pochybností, které zakládá nedostatečné posudkové hodnocení PK MPSV ve vztahu k těm základním životním potřebám, které byly posudkovými orgány v této věci označeny za zvládané. Krajský soud zároveň věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku I tohoto rozsudku, přičemž v tomto řízení je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu obsaženém v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Zejména bude povinen vyžádat si nový posudek PK MPSV (viz k tomu obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, čj. 6 Ads 17/2013-25, přístupný na www.nssoud.cz), přičemž ten by měl vycházet kromě zdravotnické dokumentace i ze znaleckého posudku MUDr. Aleny P., lékařské zprávě z Fakultní nemocnice Brno, odd. lékařské genetiky i z nově provedeného sociálního šetření v domácnosti, kde žalobkyně žije. Nový posudek PK MPSV by se měl také zabývat více vlivem psychických poruch žalobkyně na její schopnosti fyzické, tedy doprava, oblékání, atd., a nikoliv pouze odkazovat na absenci medicínského korelátu, který by působil nezvládnutí těchto životních potřeb.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měla plný úspěch ve věci žalobkyně, které však žádné náklady v souvislosti s předmětným řízením nevznikly, resp. žádné náklady neúčtovala. Proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku II tohoto rozhodnutí.

Ustanovenému zástupci Mgr. Janu Maráškoví, advokátu, byla přiznána za zastupování v předmětné věci odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, sestávající se z nákladů za právní zastoupení za tři úkony právní služby po 1000 Kč (§ 7, § 9 odst. 2 advokátního tarifu) a náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč na

každý úkon právní služby, tedy celkem 3 900 Kč. Dále byla přiznána náhrada cestovních výdajů za cestu ze sídla advokáta v Uherském Hradišti do Brna a zpět (cca 160 km), k čemuž ustanovený zástupce doložil kopii velkého technického průkazu jeho vozidla Ford Mondeo 1,8i, podle něhož je průměrná spotřeba pohonných hmot u tohoto vozu 7,5 l na 100 km. Krajský soud vycházel z průměrné ceny benzínu ve výši 29,70 Kč za litr, což činí za jednu cestu tam a zpět celkem 356 Kč, včetně započteného opotřebení vozidla ($160 * 3,80$) 964 Kč na jednu cestu. Ustanovený zástupce absolvoval tuto cestu k soudu dne 28. 4. 2016 (nahlížení do spisu) a dne 25. 7. 2016 (cesta k soudnímu jednání), a proto mu náleží celkem na náhradě cestovného částka 1928 Kč. Konečně byla ustanovenému zástupci přiznána náhrada za promeškaný čas ve smyslu § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu, tedy ve výši 3 hodin v sazbě 100 Kč za každou půl hodinu, tedy 600 Kč, a to za obě cesty k soudu, tedy ve výši 1200 Kč. Celkem tedy náleží ustanovenému zástupci žalobkyně odměna ve výši 7028 Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně na účet ustanoveného zástupce za podmínek uvedených ve výroku III. tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. července 2016

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová